

IN PACE IN DIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIE'TUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NIDUM ALFARIA.

XIV. ÉVF. 1913. 3. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZE GÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephanum nyomda r. t.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVASTI | CUJUS NON SUM DIGNUS...

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS FLORUM

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival
megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőr-kötés, vörösvágás, tokkal	5 „ — „
Bőr-kötés, aranyvágás, tokkal	6 „ — „

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörösvágás	4 K — f.
Bőr-kötés, vörösv., tokkal	5 „ 50 „
Bőr-kötés, aranyv., tokkal	6 „ 50 „
Borjúbőr-kötés, aranyvágás, párnázva, kazettával	8 „ 50 „

Japán papíron: (az egész könyv egy uj- nyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörösvágás	4 K 50 f.
Bőr-kötés, vörösvágás, tokkal	6 „ — „
Bőr-kötés, aranyvágás, tokkal	7 „ — „
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 „ — „
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 „ — „

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai 1 K 40 fill.-jével.
még kaphatók ————— egyenként

Walser-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs hatodik teljes kiadás.

A betűk nagyok, de a könyv alakja alig valamivel
nagyobb a kisebb alakú kiadásénál: K. Sávely Dezső
festőművész rajzaival.

Jé papíron:

Vászonkötés	4 K 60 fill.
Bőr-kötés, vörösvágás tokkal	6 „ 50 „
Bőr-kötés, aranyvágás, tokkal	7 „ 50 „

Japán papíron:

Vászonkötés, bindre fűzve	5 K 20 fill.
Bőr-kötés, bindre f., vörösvágás tokkal	7 „ 50 „
Bőr-kötés, bindre f., aranyv., tokkal	8 „ 50 „
Borjúbőr, bindre f., aranyv. párnázva kazettával	11 „ — „

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Az első kiadás elfogyott; újkidadás készülöben.

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy
utánvétell

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

Reviczky Aladár C.M. munkái:

Mindennapi kenyerek. Gyakran áldozók imakönyve. Ára 3, 4, 5, 10 kor.

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1-60 kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fillér.

Megjelent tótul is. Ára 16 fillér.

Előadások az Oltáriszentségről. Ára 80 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fillér.

Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.

Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

A vegyesházasságról. Ára 16 fillér. Megjelent tótul is. Ára 20 fillér.

Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K.

Isten nevét hiába ne vedd! Ára 4 fillér.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

ÖRÖKI MŰVÉSZET

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Dr. Bozóky Géza*: A szeretet Szentsége. — *Dr. T. J.*: «Ne féljete — feltámadt». — *Adoratrix*: Szenvedő király. (Költemény.) — *Dr. Hanauer Á. István*: Két szentóra. — *Dr. Herodek Antal*: Történelmi tár. A XV. századbéli magyar szentségtársulatok belső életének néhány vonása — *Dr. Bilczewski J.*: Az élet kenyere. (Folytatás.) — *Gyakori szentáldozás*. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. Jézus Szive Társulata a haldoklók lelki segélyezésére. — Ébredjünk és buzgólkodjunk. — *Jézusom, örömm*. Rovatvezető: *dr. Szyllaba Emil*. Földi mennyországunk. — Alleluja! — Euch. szövevségek. Egy év! — Feslő bimbók. A kis Gyuszi mint apostol. — Mit tett Kláver szent Péter Társulata az Oltáriszentség kultuszának előmozdítására Afrikában? — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet. — Kímutatások.

A szeretet Szentsége.

A TAVALYI nemzetközi eucharisztikus kongresszus alkalmából a föld minden tájáról jelesebbnél-jelesebb előadók gyűltek össze Bécsben, hogy az Oltáriszentség nagyszerű titkát egyhangulag magasztalják. Az üléseken elhangzott különböző beszédek változatossága, a magas röptű gondolatok és a bennük megnyilatkozó mély tudomány s hódolat, a lánggra gyullasztó erős hit, költői ihlettség vagy meggyőző érvelés nem egy hallgató lelkében olyan hatást kelthettek, mint aminő érzelmek felhőtlen nyári napon a délszaki őserdő lombátorából kilépő turistát tartják hatalmukban. A tropikus növényzet pazar pompája, a sudár törzsóriások galyaira fölcsúzó indák, a különféle fák és bokrok sajátos eredetisége, az ágak közt röpködő tarka tollú madarak, a virágok édes illat-tengere s a levelek földjét intenzív erővel átvilágító nap tűzes sugarainak játéka által kiváltott fényhatások olyan összképet alkotnak emlékezetében, melynek varázslatos igézete tán egész életében az elragadtatás, a gyönyör és csodálkozás hangjait fogják ajkaira csalni. Hasonló benyomások foglyai lehettek a kongresszuson jelenlevők is, midőn hitünk legnagyobb remekművét, az ostya színében jelenlevő Megváltónak fenséges és megfoghatatlan alkotását: az Oltáriszentséget, annyi különböző szónok ajkairól és oly változatos gondolatokban hallhatták dicsőíteni, hiszen e csodás szépségeknél az is valóságos délszaki erdeje.

Nagyon megkapó volt többek között egy francia Jézus-társasági szerzetesnek — Calot Józsefnek — eszmemenete, mellyel előadását be-

vezette. A keresztény dogmák összessége, mondotta, nem egyéb mint Isten szeretete az ember iránt. Mert szeretni annyi, mint adni: ime ezért történt a *teremtés*.

Szeretni annyit is tesz, mint a szeretett lényhez beszélni; ezért történt a *kinyilatkoztatás*.

Szeretni annyit is tesz, mint megosztani vele az életet és az ő sorát; ezért történt a *megtestesülés*.

Szeretni annyit is tesz, mint megmenteni, ha kell, még életünk árán is, azt, akit szeretünk, ezért történt a *megváltás*.

Szeretni annyit is tesz, mint a lehető legdrágább ajándékkal meglepni őt; ezért lett alapítva az *Oltáriszentség*.

Szeretni annyit is tesz, mint a legbensőbbben egyesülni vele; ime ezért van a *szentáldozás*.

Szeretni végül annyit is tesz, mint megosztani a szeretett lényvel vagyónkat és boldogságunkat, még pedig örökre; ime azért van a *menyország*.

Viszont az ember szeretete Isten iránt alkotja az erkölcsant. Melyik a Mindenható nagy parancsa? Szeresd a te Uradat és Istenedet.

Valóban a lélek, mely Istent szereti, szeretni fogja őt felebbvalóiban, kik e földön az Ő képviselői. *Ez az engedelmesség*.

A lélek, mely Istent szereti, szeretni fogja őt felebarátaiban, kik az ő képére és hasonlatosságára vannak alkotva. *Ez a jótékonyosság*.

A lélek, mely Istent szereti, szeretni fogja őt a saját vesztébe rohanó tömegben is. *Ez az apostolkodás*.

A lélek, mely Istent szereti, felolvad ebben a szeretetben s önmagáról megfeledkezik. *Ez az alázatosság*.

A lélek, mely Istent szereti, szeretetének legfőbb zálogát akkor adja, ha feláldozza magát érte. *Ez az áldozatkészség*.

E gyönyörű gondolatsor valóban elragadó rapszodikussággal fejezi ki azt, hogy az Eucharisztia és a lélekben általa előidézett eredmények végső analizisükben a szeretet forrásaiból táplálkoznak s annak hatásai. Az Oltáriszentséghez való járulás azt jelenti, hogy Istent szeretjük. Szeretet gyullad szívünkben iránta, mert oly kimondhatatlanul jó velünk szemben. Nincs lény a földön, ki e szeretetnek részese nem lenne. Az egészségesnek azért kell hálásnak lennie, mert épek szemei, melyekkel a természet pompáiban s a művészet alkotásaiban gyönyörködhetik, mert kifogástalan szervezete, mely munkára és derült hangulatra képesíti, mert van hallása, mellyel a zene kellemes melódiáit élvezheti, mert beszélni tud s gondolatait másokkal közölheti. A betegnek viszont azért kell hálásnak lennie, mert szenvedés jutott neki osztályrészül. A Gondviselést mindig a leggyöngédebb szeretet vezérli, még akkor is, ha fájdalmakat bocsát reánk. Tán meg akarja ezzel törni gőgösségünket vagy a betegség

által távol tart a bűnalkalmaktól; tán elmélyedésre, magába szállásra késztet s fölkelti bennünk a túlvilág gondolatát, mellyel viruló egészségünk alatt nem akartunk eléggé törődni. Nézzük az élet bármely pillanatát és nem találunk soha egyetlen percre sem, melyben az ember nem volna hálára kötelezve Alkotója iránt.

Hogy Isten milyen kimondhatatlanul szeret bennünket, azt azonban megközelítőleg csak akkor kezdjük sejteni és átérteni, ha gyakran áldozunk. Azt a sok elégedetlenséget, a sors mostohasága elleni temérdek panaszt, mely ezt a világot folytonos jajkiáltásokkal tölti be, egyszerre megnyugvás és csönd váltaná föl, ha Jézust gyakran látnánk vendégül sziveinkben. Akkor a legnagyobb kínok is elveszíténék fájdalmas töviseiket, a legkegyetlenebb csapások súlya alatt sem görnyednénk össze, hanem egybekulesolt kezekkel s ég felé emelt szemekkel rebegnék ajkaink: Legyen meg a te akaratod; mert soha, de sohasem felednék, hogy *Isten csupa szeretet s mindig és mindenkinek a lehető legjobbat akarja.* Amíg tehát e földön élünk, mindig remélhetünk. Vagy azt, hogy sorsunk jobbra fordul vagy pedig, hogy Isten a másvilágon fog és tud is kárpótolni a szenvedésekért. S inkább ezt az utóbbit kérjük, mint az előbbit, hiszen az egyik csak ideig-óráig tart, a másik ellenben örökké. A kárpótlás nagyszerűségét pedig némileg sejtethetjük, ha a következőket vesszük fontolóra.

A szentek Isten barátai voltak. Közülök nem egy már földi életében abban a kitüntetésben részesült, hogy a Megváltó vagy a bold. Szűz megjelentek előtte. S ime ezeket az embereket ugyanez a mindenható Isten mégis engedte áldozatul dobni a vadállatoknak; tűrte, hogy máglyára vessék vagy börtönbe csukják és megkínózzák őket. Hogyan lehet mind ez? Hol van itt a végtelen szeretet? A magyarázat egyszerű. Isten jól tudja, hogy a túlvilágon olyan jutalmak állanak rendelkezésére, melyeknek nagysága s a kiállott szenvedések semmiféle arányban nincsenek. E jutalom elvesztése ellenben oly rettenetes csapás, hogy Isten képes lenne bármely pillanatban ma is visszatérni a földre s újra kiállani a keresztfeszítés összes gyötrelmeit csak azért, hogy a mennyország számára egyetlen egy lelket megmentsen. Egyetlen egyet, tán az utcasarkon görnyedő koldusét vagy a gazdagságában tobzódó milliomosét, a megvetett s lenézett néger rabszolgáét vagy a vétket vétekre halmozó, halálos ágyán fetregő, s őt káromló gonosztevőét. Ime ilyen az ő szeretete a maga elérhetetlen nagyságában és csodálatos voltában. A gyakori és méltó szent áldozásban Isten megérieti velünk, hogy miért óhajtja és várja oly forrón a mi szeretetünket Ő, ki nem szorult erre a szeretetre, de tudja, hogy mit veszítünk, ha ezt a szeretetet elveszítjük.

A szent áldozások lassanként fölnyitják lelki szemeinket; mind job-

ban és világosabban látjuk Isten végtelen nagyságát, páratlan jóságát s egyre tökéletesebben átérezzük fölfoghatalan szeretetét s mindez egyre nagyobb viszonz szeretetet ébreszt bennünk is. Akit pedig szeretünk, azt nem bántjuk meg, ezért van az, hogy a gyakori áldozó nemcsak a halálos bűnöket, hanem az apró hibákat is kerüli. Hiszen a legkisebb bocsánatos vétel is ellenkezés és lázadás a határtalanul bőkezű s kimondhatatlan jóságú Teremtővel szemben. Ha gyakran áldozunk, mind inkább meggyőződünk továbbá arról, hogy mennyire méltó Isten arra, hogy összes tehetségeinkkel az ő szolgálatába szegődjünk s készebbek leszünk inkább az egész világgal szakítani, mintsem az ő parancsait megszegni. A nagy szenteket ennek tudata annyira áthatja, hogy gondolataiknak utóljára nincs is egyéb tárgya, mint Isten. Szent Alajosnál például ez a benső egyesülés oly magas fokot ért el, hogy végül már nem az került fáradtságába, hogy összeszedett elmével s szórakozástól menten imádkozzék, hanem az, hogy egyáltalában el tudja terelni gondolatait Istenről. A kegyelem annyira csordultig megtöltötte szívét, hogy az Oltáriszentség elé borulva, azért fohászzkodott, hogy Isten mérsékelje szeretete tüzeit, mely lángjaival csaknem fölemésztette.

Az Oltáriszentséget a szeretet hozta létre, mi sem természetesebb tehát, hogy szintén szeretetet kelt bennünk. Mentől méltóbban áldozunk tulajdonképen, annál jobban igyekezünk viszonzni azt a szeretetet, mely e nagy szentségben megnyilvánult. A méltó áldozás legbiztosabb iskolája azonban a gyakori szentáldozás. Az visz minket folyton közelebb az isteni Szív lángtengeréhez, hogy végül teljesen egybeolvadjon vele. Minden méltó szentáldozás egy-egy pöröly csapás szívünkre s arra való, hogy áttüzesítse annak fagyos hidegségét s így minél alkalmasabbá tegye arra, hogy halálunk után ez az összeforrasztás mielőbb végbe mehessen. Boldog, ezerszer boldog, kit utolsó órája ilyen állapotban talál. Ki tudná leírni az ilyen lélek minő dicséretekkel fogja egykor magasztalni a mennyben a szeretet szentségét — az Oltáriszentséget, hogy erre képessé tette őt!

Dr. Bozóky Géza.

«Ne féljeteK — feltámadt».

(Máté 28, 5; Márk 16, 6.)

NE FÉLJETEK — feltámadt, szól az angyali követ Krisztus üres sírjának párkányán állva az aggódó jámbor nőkhöz, a kétkedő és félnék apostolokhoz és a keresztyények millióihoz. — Egyszer már hallottuk az angyal szózatát, de nem a sír széléről, hanem a jászolybőleső mellől. — «Ne féljeteK, mondotta akkor is, ne féljeteK, mert nagy örömet hirdeteK

«Ne féljetek — feltámadt».

nektek, mert Üdvözítő született ma nektek, ki az Úr Krisztus, Dávid városában.» (Luk. 2, 10—11.) S azóta, ezen nagy örömhirdetés óta harminchárom esztendő múlt el. Harminchárom esztendő tele szenvedéssel, tele megaláztatással. A siralomvölgy élete volt ez, egy hosszú-hosszú keresztút, melynek első stációja a betlehemi jászol szegénysége és elhagyatottsága, utolsó állomása pedig ott kezdődik a vérizzadásnál az olajfákhegyén. Mert akinek születését angyal hirdette Betlehemben, az a bűn és kárhozat átkát jött leemelni az emberiség sorsáról. A pokol kapui ellen jött harcolni; reá nehezedett a bűn minden gonoszsága és iszonya. Áldozati bárány lett, kinek büntelen vállal az emberiség vétkeinek tengere nyomta. Össze is roskadt azok szörnyű súlya alatt. Kéklő ajkáról elhangzott a consummatum est — beteljesedett «s lehajtá fejét és kiadá lelkét». (Ján. 19, 30). Szent testét még aznap sziklasírba helyezték, melyet lepecsételtek és katonákkal őriztettek.

S mindennek azok, akik hitték megváltói küldetésében, tanúi voltak. Csodálkozhatunk-e tehát, ha szívüket a csalódottság keserűsége önti el? Szörnyű lelki kínok azt sugták nekik, hogy Krisztus sírba szálló testével együtt talán a megváltás egész műve is sírba szállott. Kétkedés, gyötrelem, lehangoltság ült a lelkeken. «Mi pedig hittük, hogy ő váltja meg Izraelt s most már harmadnapja halott» (Luk. 24, 21). Ez a keserű csalódottság marcangolta a hívők szívét, a kenetet vívő szent nőket és az apostolokat. De ám jó az égi követ, mennyei fényben oda ül az üres sírnak párkányára és fennen hirdeti az örömök örömet: Ne féljete, mert él, ne féljete, mert feltámadt. «Ó ti balga szívűek! Vajjon nem kellett-e a Krisztusnak azt szenvednie és úgy bemenni az ő dicsőségébe.» (Luk. 24, 25—26). — Legyőzte a bűnt, a sátánt, a halált! Eleget tett gyarlóságainkért, vétkeinkért, gonoszságainkért! Megváltott bennünket a bűnnek rabságától és az örök kárhozattól!

Ezt jelenti számunkra a husvét ünnepe. Ezt hirdeti a feltámadás csodája. Ha már nagy öröm volt Krisztus születése, mily áradó boldogság az ő feltámadása! Ott a megváltás kezdete, itt annak dicsőséges befejezése; ott a szenvedés első lépcsőfoka, itt az örök örömök nyitánya. Betlehemben Krisztus síró gyermek, kinek szegénységén szánakozunk, a feltámadásnál dicsőséges Megváltó király, kitől üdvösségünket esdjük. Most értjük meg igazán Krisztus Urunk önjellemzését: Én vagyok a feltámadás és élet. Mert szent Pál apostollal együtt kell vallanunk: Feltámadás nélkül hiábavaló a mi prédikációnk és hiábavaló a ti hitetek. A feltámadt Krisztus birtokosa, kiosztója és forrása az örök életnek. Ezt az örök életet sugározza felénk, mikor Őt, amint sírjából dicsőségen kikél, imádjuk; ennek erejét önti lelkünkbe, midőn szentségeihez járulunk; az örök élet zálogát és biztosítékát nyerjük, midőn a szentáldozásban szent testével szívünkbe tér. «Ne féljete — feltámadt!» *Dr. T. J.*

SZENVEDŐ KIRÁLY.

Belkem! Öltözz mélyen gyászba,
Nézd, szenved az ég Királya,
Rettentők gyötrelmei:
Hull a Bárány tisztá vére
Váltságul a bűnös földre,
Minket jó tisztítani.

Ostorokkal marcangolják,
Mint egy gonoszt úgy hurcolják,
Fején főviskorona.
Bár a feste vérzik, reszket,
Vízzi türve a keresztet
Az Istennek egy Fia.

Már felért a magas hegyre,
Rafektetik a keresztre
S átszögezik kezeit.
Minden izma széjjelfépve,
Sok sebéből omlik vére,
Ah! Ki mérje kinjait?

Ott függ már a szégyen fáján,
Az Atyához felkiáltván:
Atyám! Fogadd lelkemet.
S meghal értünk szeretetből
Hogy a vétkek zord éjéből
Kirágadjon bennünket.

Ó, ember! Őt hát imádjad,
Nagy szerelmét megháláljad.
Szeresd. Hisz Ő Istened!
Itt vagy a szent oltáron,
Kis kenyérben, titkos módon
Belked üdvös érke lett.

Mindenkor csak Őt dicséred,
Kegyed szívét ó, ne sértsed
Elkövetett vétkeiddel!
Engeszteld meg alázattal
Mások helyett buzgalommal,
Tiszta, jámbor élteddel.

Ádoratrix.

Két szentóra.

(Amint a budapesti Örökimádás templomban szokás.)

I. Nagy böjtben: a szenvedő Jézus.

I. negyedóra. Ének az Oltáriszentségről, utána beszéd: Kedves Hivek! Csütörtökön este, ebben a kései órában a mi Urunkat az olajfák hegyén találhattuk volna. Az evangélium egy pár szóval megdöbbenő képét rajzolja a mi Urunk szenvedésének. «Szomorú az én lelkem mind halálíg», panasz-kodik az Úr. «Rettegni és iszonyodni kezdett», «haláltusába esvén, hatalmasabban imádkozott» és «verejtéke olyan lett, mint a földre lefolyó vérnek csöppjei», «angyal jelent meg neki az égből és megerősítette őt».

Nézzétek csak, az a Jézus, aki nyugodt volt a háborgó tengeren és csendesen aludt a nagy viharban, aki nem ijedt meg akkor sem, mikor a hatalmas farizeusok meg akarták kövezni, most egyszerre szomorú és

fél, vért verejtékezik. Mi az, ami bántja, ami miatt szomorkodik. Ugyebár nem nehéz kitalálni. Előtte ott a rettenetes szenvedés, a testi gyötrelem, a lelki kín, a sok gyalázat és a halál. Ez sem bántaná annyira, hisz mindezt önként vállalta magára. Hanem mindez annyi bűnnel jár Judás, Kaifás és a zsidók részéről! és sok emberre oly eredménytelen, meddő lesz, mintha értük nem is szenvedett volna.

Kedves Hívek! Jézus, aki ezt a kimondhatatlant szenvedte, itt van, nézzétek ott az Oltáriszentségben. Ide nem küld hozzá angyalt a mennyei Atya, hogy megvigasztalja őt, hanem minket hív hozzá, hogy vigasztalására legyünk. Nagy vigasztalása az Úrnak, ha mi, az ő hivei, imádságára jövünk és megháláljuk neki, hogy értünk annyit szenvedett. Venite adoremus, jöjjetek, boruljunk le előtte és imádjuk őt... Elmélkedés, 4—5 percig.

II. negyedóra. Ének az Oltáriszentségről, utána beszéd: Nézzétek csak ker. Hívek, a mi Urunkat rettenetes lelki vívódásában imádságban keres menedéket: «letérdelve arcára borult a földön és imádkozott: Atyám, muljék el tőlem e pohár; de ne az én akaratom, hanem a tied teljesüljön. És tovább is imádkozott, ugyanazt mondván».

Ugyebár mi is tapasztaltuk már, hogy az imádság a lélek nagy orvossága, benne találtunk enyhülést lelkünk nagy szenvedéseire.

Itt az Oltáriszentségben is imádságba merülve találjuk a mi Urunkat. Itt azonban már nem szenvedés eltávolításáért imádkozik, hanem mi értünk k. Hívek, hogy mi megtaláljuk mindenkor az Isten akaratát, hogy üdvösségünkre hordozzuk az élet keresztjét.

Nagy menedékünk nekünk, k. Hívek, ez a mi imádkozó Urunk! O tudja, mi fáj nekünk, mennyit bírnak el, mi válik lelkünk javára. Meneküljünk hát hozzá nagy bizalommal, tárjuk föl előtte szívünk sebeit, mondjuk el neki lelkünk bajait és meg fog minket erősíteni, amint az angyal megerősítette őt... Elmélkedés, 4—5 percig.

III. negyedóra. Ének az Oltáriszentségről, utána beszéd: Egy új, nagy szomorúság érte a mi Urunkat ebben a nehéz órában: az apostolok, akiket azért hozott magával, hogy bennük némi vigaszt találjon, egészen magára hagyták őt. Panaszkodott nekik: «szomorú az én lelkem mind halálig», kérte őket: «maradjatok itt és virasszatok velem», újra figyelmeztette őket: «imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek» és azok, mintha körülöttük semmi sem történt volna, mélyen aludtak. Jól esett volna a mi Urunknak, ha látta volna, hogy az apostolok vele virrasztanak és imádkoznak. De azok elaludtak, mikor az Úr haláltusát vívott, csak egyedül Judás, az áruló nem aludt.

K. Keresztények, szakasztott így történik az Oltáriszentség körül is. Az Úr virraszt és imádkozik és mi, az ő hivei, vagy távol vagyunk a templomtól, vagy pedig oly álmosan, gondolkodás nélkül vagyunk jelen,

mintha aludnánk. Nekünk is szól az Úr: virrasszatok velem, imádkozunk vele, k. Hívek, hogy a sok kísértés erőt ne vegyen rajtunk... Elmélkedés, 4—5 percig.

IV. negyedóra. Ének, áldásadás az Oltáriszentséggel, mely a szentóra alatt ki van téve. (Tantum ergo, Genitori, esetleg előtte Ilánia is. Az éneketételek szólhatnak általában az Úr Jézusról is.)

II. Husvét után: a feltámadt Jézus.

1. Kedves Hívek! Nagy megnyugtatóst hozott nekünk az Üdvözítő feltámadása. Láttuk őt kimondhatatlan szenvedésében, borzasztó volt az ő kinteli halála. De most vége van a szenvedésnek és feltámadása által legyőzte a halált. Most már értjük az ő szavait, amelyekkel az emmausi úton tanítványainak magyarázta: «nemde ezeket kellett Krisztusnak szenvedni és így kellett neki országába bemenni».

A mi lelkünket is megfélemlíti a szenvedés és halál. A sok szenvedés megvisel minket, elfáraszt, kimerít, elveszi a kedvünket minden jótól. Keresztény szenvedő lélek! itt van a te feltámadott Üdvözítő! Nézz rá és ne félj többé! Ha szenvedsz, hozd ide elébe bánatodat, öntsd ki előtte szenvedő szivedet. Nézd a te Urad szent sebeit, meg vannak azok itt az Oltáriszentségben, mert megmaradtak feltámadása után is. Az Úr neked mutatja sebeit: nézd, én is szenvedtem, sokat, többet, mirt te; de a nagypéntek után jött a husvét. Bizzál te is, kegyelemmel győzedelmeskedni fogsz. Hallgassuk csak figyelmesen bátorító szavát...

2. Nagyobb baj, mikor a lélek maga oka szenvedésének, mikor bűn terhe alatt nyög. Hogyan lehet a bűn terhétől megszabadulni?

Nézzétek a feltámadt Jézust. Feltámadása után első útja két bűnbánó lélekhez vezet, először Péternek és Magdolnának jelenik meg és megvigasztalja őket. Bánatos lélek, te szeretnéd, ha neked is megjelenék és megvigasztalna téged.

Neked is megjelent az Úr! Hol? és mikor? akkor, mikor apostolai közé lépve azt mondotta nekik: «béke veletek. Akiknek megbocsátjátok bűneit, meg vannak bocsátva». Ez egyenesen nekünk szól, k. Hívek! megbocsátja a mi bűneinket. Itt van ő az Oltáriszentségben, innét szól nekem: fiam, leányom, békét akarok hozni a te szivedbe. Menj az én szolgálomhoz, annak van orvossága a te sebedre. Menj hozzá és élni fogsz. Ha ott, a gyóntató székben megmostad sebedet, jöjj ide, itt kapsz lábadozó betegeknek való tejet és puha kenyeret. Jöjj hozzám, egészséges, erős lész, élni fogsz.

Menjünk oda, ahonnét ezeket az életet adó igéket halljuk. Kérjük az Urat, hogy vegye le rólunk bűneink terhét és gyógyítsa meg beteg szívünket...

3. Lelkünk világossága a hit. Nagy baj, kész veszedelem a sötétség, ha a hit dolgában nem látunk tisztán, nem ismerjük ki magunkat, könnyen tévedésbe esünk. Pedig sokan akarnak megtéveszteni, világosságot ígérnek és port hintenek szemünkbe.

A mi Urunk erről is gondoskodott feltámadása után, hogy legyen, aki nekünk világítson, tévedéstől megóvjon. Szent Pétert megbízta, hogy legeltesse bárányait és juhait. A juhok és bárányok mi vagyunk, minket az egyházi előjáróság tanít és vezet.

Hol van az igazi egyház és egyházi előjáróság? Sok templom van, melyik az, melyben Krisztus egész világosságát, tanítását megtaláljuk? Az, amelyikben magát Jézust is megtaláljuk, amelyikben Oltáriszentség van. Amely templomban nincs Oltáriszentség, az nem Jézus háza, amely egyház az Oltáriszentséget nem tiszteli, az nem Jézus egyháza ott, nem az egész kereszténységet tanítják.

Igen, k. Hívek, itt az Oltáriszentségben van a mi Urunk, aki nekünk a mennyei világosságot hozta, a hittel megajándékozott, a keresztény vallás tisztaságát ma is óvja. Köszönjük meg neki minden tanítását és az egyház alapítását. Imádjuk őt, ő az örök igazság és örökké való vilá-
gosság...
Dr. Hanauer Á. István.

TÖRTÉNELMI TÁR.

A XV. századbeli magyar szentségtársulatok belső életének néhány vonása.

AZ «ÖRÖKIMÁDÁSBAN» egy-két XV. századbeli szentségtársulatot említettem föl s utánam mások hazánk északi részének majd minden városából jelentettek be hasonló szentségtársulatokat. Nem történeti értekezést írtam, hanem a jámbor oltáregyesületi tagok buzgóságát, hitét és szeretetét óhajtottam szítani, amikor bemutattam nekik a 600—500 év előtti szentségtársulatokat.

Látom és érzem, hogy manapság izzik a szív és a szeretet a legfőbbesébb Oltáriszentség iránt, sőt a mi időnket szeretik az Oltáriszentség századának nevezni. De ép így volt ez a XV. században. Ismerem e századot. Más dolgok miatt foglalkozom vele, mégis lépten-nyomon akadok rá a jámbor hívőknek az Oltáriszentség iránt főnségesen nyilatkozó szeretetére és tiszteletére. Király és pór, gazdag és szegény, tudós és együgyű, papok és világiak, férfiak és nők mind az Oltáriszentség köré sorakoztak, mindnyájan tagjai iparkodtak lenni a «Grossbruder-

schaft des heiligen Leichnams» vagy latinosan «Fraternitas Corporis Christi» című szentségi társulatoknak.¹

I. Régi okiratok tanuskodnak a tagok eleven szeretetéről. Legfőbb vágyuk volt, hogy a legfölségesebb Oltáriszentséget minél nagyobb tiszteletben részesítsék. Ezt tanúsítja Rivuli Ádám nagybányai városi esküdt és feleségének alapítólevele, melynek értelmében a kassai szent Erzsébet-templomban az Oltáriszentség tiszteletére örökös szentmisére és minden hó első csütörtökén a szentmisével kapcsolatos ünnepi körmenetre tesznek fejedelmi alapítványt.² Ilyen, az Oltáriszentség tiszteletére, állandó örökös szentmiséket találunk Selmezbányán,³ Sopronban⁴ a szent Mihály- és szent György-templomokban, melyeket a Gross Bruderschaft des heiligen Leichnams (szentségtársulat) tart fenn. Késmárk városában Tarkói Tarcai Tamás tesz az Oltáriszentség állandó tiszteletére örökös szentmisealapítványt.⁵

Ide sorozhatom a társulatok alapszabályaiban előírt szentmiséket is az Oltáriszentség tiszteletére, melyeken a tagoknak részt kellett venni.⁶ Mindezt azért teszik, hogy végnélkül áldassék és tiszteltesék a legfölségesebb Oltáriszentség. Ezek a régiek is tudták, úgy mint mi, hogy a földön nincs nagyobb tiszteletnyilvánítás az egyház szentmiséjénél. Azért vele és általa tisztelték a legfölségesebbet.

Az eleven szeretet, a mély tisztelet kifejezése mellett, szent helyekről is gondoskodott. Lőcsén,⁷ Körmöczbányán⁸ a templomban emeltek kápolnát a legfölségesebb Oltáriszentségnek, mit a gótikus templom tagozata lehetővé tett. Másutt különálló kápolnákat építettek külön az Oltáriszentség számára, hogy amint az ég madarainak van fészke, a rókának verme, legyen az édes Üdvözítőnek is helye, ahol trónoljon és ahol buzgó híveivel időzhet. Az Oltáriszentség kápolnáin fölül külön templommal is találkozunk. A boldogságos Szűzről nevezett papóczi Ágostonoskolostor mellett áll a papóczi Krisztus Szent Testéről címzett egyház (templom), melynek kántora hetenkint 40 denárt kap a papóczi városi vámból.⁹

Ezek tanúi az áldozatos szeretetnek, mely keresve-kereste a módot, hogy a legfölségesebb Oltáriszentség tiszteletében az utókornak követendő példát állítson.

II. A régi szentségtársulatok a gyermekeket, a serdülő ifjúságot is belevonták az Oltáriszentség tiszteletébe. Rivuli Ádám alapítólevelében

¹ A lőcsői és körmöczbányai társulatok névjegyzéke. ² Dr. Békefi, A népoktatás története című műhöz csatolt okmánytár CXXI. okmánya. ³ U. o. a CLXXXVIII. ⁴ U. o. a CLXXII. ⁵ Dr. Békefi, A népoktatás története című műhöz csatolt okmánytár CLXVI. ⁶ A lőcsői Fraternitas Corporis Christi alapszabálya. ⁷ U. o.; ⁸ A körmöczbányai szentségtársulat. ⁹ Dr. Békefi — i. m. XXVIII. és XXIX. okmány.

olvassuk, hogy a szentségi körmeneteken bizonyos számú gyermek énekelje a kántorral az «Ecce panis angelorum» (Ó, angyali kenyér) kezdetű éneket, miért ezek is résztkapnak az alapítvány kamatjából.¹ Egy szepesmegyei városi iskolamester a várostól negyven denárt kap, mivel a tanulókat odaengedi az Oltáriszentség kíséretére, amikor a «Homo quidam fecit» kezdetű éneket éneklük.² Tarkői Tarcai Tamás alapítólevelében pedig kiköti, hogy négy tanulónak kell az énekes szentmisénél közreműködnie.³

Nem szabad szem elől téveszteni, hogy ez a néhány adat sok száz mást födöz. Joggal következtethetjük belőle, hogy amint manapság az Oltáregyesület fölkarolta az eucharisztikus gyermekszövetséget, úgy a régi szentségi társulatok szintén nagy gondot fordítottak arra az édes kapcsolatra, mely a gyermekeket és az Oltáriszentséget összefűzte.

III. A tagok kölcsönös megbecsülése szintén kedves vonása a régi szentségtársulatoknak. A társulatok neve testvérület, Bruderschaft, Fraternitas. A körmöczbányai társulatban nyomát látjuk, hogy mint segítik egymást, miszerint az anyagi szükség senkit vissza ne tartson a legfölségesebb Oltáriszentség tiszteletében.⁴ Kiválóan azonban a halálesetek alkalmával nyilvánul ez a megbecsülés. Minden élő tag elmegy a ravatalhoz virrasztani, hogy aki életében tisztelte az Oltáriszentséget, tisztelve legyen a jámbor lelkektől haló porában.⁵ A mai oltáregyesület is a közös imádás alkalmával külön megemlékezik az elhalt tagokról. A régi szentségtársulatok e néhány vonása azonos szellemet tár elénk a mostani oltáregyesületével. Nem is lehet ez másképp. Az Oltáriszentség előtt ma ugyanazok az erények fakadnak, miket a XV. században vagy a katakombákban föltűnni láttunk.

Dr. Herodek Antal.

¹ U. o. CXLI. okmány; ² u. o. CCXXIII. okmány. ³ u. o. CLXVI. okmány.

⁴ Lemmel Kolos alapítványa. Városi levéltár 19. I. 15/16. ⁵ A lőcsei szentségtársulat alapszabálya.

Az élet kenyere.

Írta: *Dr. Bilezevszki J.*, érsek. Lengyelből.

(Folytatás.)

II. A gyakori szentáldozás szükségessége.

A LEGMÉLTÓSÁGOSABB Oltáriszentség kenyere a szó legigazibb értelmében; megtartja bennünk az isteni életet, erősít és tökéletesít bennünket, szenvedéseinkben fölszártja könnyeinket, vagy legalább enyhíti fájdalmunkat, szívünkben megteremtí a valódi békét, boldogságot, aminőt csak Isten adhat.

De mily gyakran kell táplálkoznunk ezzel az élő kenyérrel, hogy részesüljünk mindezekben az üdvös hatásokban?

Talán egyetlen szentáldozás már annyi világosságot, annyi természet-fölötti egészséget, életerőt ad, amennyi elegendő földi vándorlásunk egész tartamára?

Mindenesetre adhatott volna Krisztus a szentáldozásnak olyan isteni erőt, hogy egyetlenegy is elegendő legyen az emberi kor legvégső határáig. Csupán ezt nem tette. Ellenkezőleg, elrendelte, hogy kegyelmi életünk főtartása, erősítése és gyarapítása céljából gyakran üdítsük föl magunkat az égi kenyérrel, miként az öszülőknek gyakran kellett a számukra kijelölt életfájának gyümölcseivel táplálkoznok, hogy ez megóvja őket a földi haláltól.

Seholsem határozta meg az isteni Megváltó az időközöket, melyekben testével táplálkoznunk kell. Először az Egyház döntött e kérdésben, megparancsolván a IV. lateráni zsinaton (1215.), hogy minden ember, ki eszével élni tud, köteles évenként legalább egyszer bűneit az Anyaszentegyház törvényeszerinti áldozópapnak meggyónni és húsvéttáján az Oltáriszentséget magához venni.

Ezzel a parancsolattal az Egyház legszélsőbb időhatárt szabott, amelyen túl nem szabad a szentáldozást elmulasztani. Aki ezt a szigorúan előírt húsvéti szentáldozást saját hibájából el nem végzi, halálos bünt követ el s így elveszíti a kegyelmi életet, annak lelke halott.

Az Egyház ezen parancsának tartalma s egész szövege világosan mutatja, hogy az évenkénti szentáldozás legkevésbé sem fejezi ki azt a hő vágyat, mely az Udvözítő szeretettől lángoló és szeretetért epedő szentséges Szívét eltöltötte abban a pillanatban, midőn a legméltóságosabb Oltáriszentséget megígérte és megalapította.

Halljátok az indokokat, melyek Krisztus azon forró óhaját bizonyítják, hogy minden hívő gyakran, sőt naponként táplálkozzék szent testével.

Az Udvözítő lelkünk főtápláléka gyanánt rendelte a legméltóságosabb Oltáriszentséget. A földi eledel, legyen az a legkítünőbb is, csak akkor gyarapítja, erősíti testünket, ha gyakran élünk vele. Ki hallott már arról, hogy valamely étel évenként, vagy az egész életen keresztül csak egyszer élvezve, a fejletlen gyermektől érett férfit nevel? Ha bárhol ilyen jelenségre bukkannánk, csodának kellene azt minősítenünk. Mert tényleg nem ismernek a természet törvényei ilyen erőszakos ugrásokat.

Ha az édes Udvözítő a legméltóságosabb Oltáriszentséget a lélek főtáplálékául rendelte, akkor már tudomásunkra hozta, hogy annak hatásai nem egy évre, vagy egész életre szólnak, mint pl. a keresztség, bérmlás, egyházirend hatásai, hanem csak rövidebb időre. Bizonyára végtelen

különbség van a közönséges kenyér és az égi kenyér lényege és hatásai között; mert ez utóbbi magában rejtje az igazság és kegyelem kiapadhatatlan forrását. Másrészt az is igaz, hogy az emberi lélek, épen azért, mivel teremtve van, csak lassankint fejlődik ki s életnedvét csak csepenként merítheti az élet forrásából, Jézus Krisztusból. Tehát csak akkor növekedhetik, csak akkor juthat el végül életszentségre és tökéletességre, ha gyakorta táplálkozik Krisztussal, hasonlóan a magvacskához, mely csak kicsiny, kevés táplálóanyagot von el a földből és dolgoz föl, hogy lassankint kifejlődhessenek levelei, virágai, gyümölcsei. Ezért tehát ha a Krisztus testével való egyszeri táplálkozás a tökéletlen, gyarló embert hirtelen jámborrá, tökéletessé s azután valóságos szentté alakítaná, akkor ezt rendkívüli dolognak, csaknem csodának kellene tekintenünk; minthogy a természetfölötti rend, épen úgy, mint a természeti, csak fokozatos haladást ismer, nem pedig fokozat nélkül való hirtelen átalakulásokat.

Hogy a hívők gyakran, sőt naponként járuljanak a legméltóságosabb Oltáriszentséghez, azt az isteni Megváltó a külső alak megválasztásával is értésünkre adta, mely alatt szent testét elrejtteni szándékozott. Ime, Ő nem valami különleges, ritka, nehezen hozzáférhető táplálék színe alá rejtette szent lényét, amelyet csak ritkán, nehézségekkel vehetnénk magunkhoz, hanem a legközönségesebb, legegyszerűbb és legáltalánosabb eledelünk, vagyis a kenyér színe alatt akart közöttünk maradni, mely épen úgy mindennapi tápláléka a szegénynek, mint a gazdagnak.

Fontos az a körülmény is, hogy Krisztus az Oltáriszentséget a mannához hasonlította, melyet a zsidók naponként ettek a pusztában. Mindebből azonban nem volna szabad azt következtetnünk, hogy minden embernek szigorú kötelessége az Úr testével naponként táplálkoznia. Nem pusztul az el, ki nem eszik naponként. A léleknek más természetfölötti eszközei is vannak élete fönntartására. Mindazonáltal nem szenved kétséget, hogy Krisztus az Oltáriszentségnek az ószövetség mannájával való összehasonlításával hangsúlyozni, jelezni akarta, mennyire kedves előtte és a lélekre nézve mily üdvös szent testének gyakori, naponkénti vétele.

Ezenfelül csaknem az összes egyházatyák és egyházi írók egyértelműleg azt tanítják, hogy az Üdvözítő, midőn a «mindennapi kenyérünkért» való imádkozást megparancsolta, nem annyira a közönséges, mint inkább az égi kenyeret értette.

Nem megvetendő fontosságú az első keresztények példája; ők mindenestre legjobban megértették isteni Mesterük szándékát és kívánását a szentáldozást illetőleg. Azt olvassuk a Szentírásban, hogy a hivek «*állhatatosak valának... a kenyérszégés közösségében*» (Ap. csel. 2, 42), ami annyit jelent, hogy naponként siettek az élet forrásához, a legméltó-

ságosabb Oltáriszentséghez. *«És mindennap egyakarattal a templomban valának és házankint szegédelvén a kenyeret, örvendezéssel és egyenes szívvel vevék az eledelt»* (Ap. csel. 2, 46).

A gyakori és naponkinti szentáldozás üdvös szokása még a következő századokban is fenntartotta magát s a hívők szívében a tökéletességnek és szentségnek gazdag gyümölcseit termelte s az Egyház üldözői ellen vívott küzdelmekben rettenthetetlen bátorsággal töltötte el őket.

Lassankint azonban a gyakori szentáldozásban való buzgóság alábbhagyott, még pedig annyira, hogy a pápáknak és püspököknek mind sürgetőbben kellett a híveket figyelmeztetni, hogy a gyakori szentáldozást el ne hanyagolják. A századok folyamán minden serkentés dacára odáig fajult a dolog, hogy némelyek egész esztendőn keresztül nem járultak az Úr asztalához. Ezért az Egyház szükségesnek látta, hogy a IV. lateráni zsinaton (1215.) meghozza az ismeretes, ma is érvényben levő törvényt, melynek értelmében minden hívő, ki már eszével élni tud, halálos bűn terhe alatt köteles évenként legalább egyszer az Oltáriszentséghez járulni.

Nem szükséges megjegyeznem, hogy az Egyház ezt a törvényt nehéz szívvel hozta meg; mert mint azelőtt, úgy ezután is hő kívánsága volt, hogy a hívők utánozzák az első keresztények példáját és az isteni Üdvözítő testével annyiszor táplálkozzanak, amennyiszor csak lehetséges.

Ezt látjuk a trienti zsinat szavaiból: a hívek ünnepélyesen felszólítatnak, hogy minden szentmisén járuljanak a szentáldozáshoz, még pedig nemcsak lelkileg, vagyis fölöndítva a Krisztus után való forró vágyakozást, hanem valóságban, szentségileg.

Ámde csakhamar ismét visszaesés állott be, főképen a janzenizmus következtében. Ennek az eretnek felekezetnek követői túlhajtott buzgóságból és az Oltáriszentség iránt való mély hódolatuk ürügye alatt, nagymértékben megghiúsították az Egyháznak a gyakori és naponkinti szentáldozás följújtására irányuló törekvését. Tévesen azt állították, hogy már tökéletesnek, szentnek kell lennie annak, ki méltó módon akar az Üdvözítő testével gyakran, naponkint táplálkozni. A janzenisták ezen tanainak tulajdonítható, hogy a napi és heti áldozók száma folyton csökkent.

Másrészt nem hiányoztak olyanok sem, kik az ellenkező tévedésbe esvén, azt tanították, hogy az isteni törvény előírja a naponkinti szentáldozást s ennél fogva a híveknek naponkint kell áldozniok.

A Szentszék elítélte úgy a janzenisták téves tanait, mint azokét, kik a kötelező naponkinti szentáldozást hirdették. Minthogy azonban a viszályok véget nem értek, az Egyház kiváló férfiai a Szentatyához, X. Pius-hoz fordultak esdeklő kérésükkel, hogy ő döntsön legfelső hatalmánál fogva a gyakori és naponkinti szentáldozást illetőleg.

X. Pius atyai jóságában nem késett teljesíteni ezt a kívánságot és 1905. december 17-én megerősítette a szent kongregációtanács rendeletét, amely a gyakori és naponkinti szentáldozás föltételeit állapítja meg és annak használatát, mint az Üdvözítő előtt igen kedves, a lélekre nézve pedig fölötte üdvös dolgot ajánlja.

Ezt a pápai rendeletet szándékozom behatóbban ismertetni, különösen azért, mivel a Szentatya nemrég sok egyéb idevágó rendelet közül egy különösen fontos rendelet is bocsátott ki a gyermekek szentáldozására vonatkozólag és ez némiképen kiegészítése az előbbinek.

A pápai dekrétum főbb pontjai a következők:

1. A gyakori és naponkinti szentáldozáshoz, mint amely Krisztus Urunk és a katolikus Anyaszentegyház előtt nagyon kívánatos, az összes hívők, bármily rangúak és állásúak, járulhatnak, úgy hogy senki, aki a kegyelem állapotában van és tiszta szándékkal járul az Úr asztalához, tőle el nem tiltható.

2. A tiszta szándék abban áll, hogy aki a szentáldozáshoz járul, ne szokásból vagy hiúságból, vagy emberi tekintetből tegye, hanem Isten akaratának akarjon eleget tenni, vele bensőbb szeretetben egyesülni és ezt az isteni orvosszert gyengéi és gyarlóságai gyógyítására használja.

3. Habár nagyon kívánatos volna, hogy akik gyakori vagy naponkinti szentáldozáshoz járulnak, mentek legyenek a bocsánatos bűnöktől, legalább a teljesen szándékosaktól és az irántuk való vétkes hajlandóságtól, mindazonáltal mégis elég, ha a halálos bűnöktől mentek, összekapcsolva azon erős elhatározással, hogy soha többé nem vétkeznek; mert lehetetlen, hogy ezen erős elhatározás által azok, akik naponkint járulnak a szentáldozáshoz, a bocsánatos bűnöktől és az irántuk való vétkes hajlandóságtól meg ne tisztuljanak.

4. Minthogy pedig az újszövetségi szentségek, jóllehet maguk hordozói és eszközlői a szentségi kegyelemnek, mégis annál bőségesebb kegyelmet közölnek, minél jobb lelkiállapotra törekszünk fölvetelüknél, azért rajta kell lennünk, hogy a szentáldozást gondos előkészület előzze meg és utána megfelelő hálaadás következze, kinek-kinek tehetsége, állapota és kötelmei szerint.

5. Csak annak nem szabad a szentáldozáshoz gyakran, vagy naponkint járulnia, ki nincs a kegyelem állapotában és aki nem tiszta szándékkal közeledik hozzá. De, hogy a gyakori és naponkinti szentáldozás nagyobb okossággal történjék és több érdemmel járjon, szükséges, hogy a gyóntatóatya tanácsa előzze meg.

Amint látjátok, a Szentatyanak ez a dekrétuma rendkívül nagy jelentőségű, mert mélyen belenyul az egész kereszténység lelki életébe. X. Pius ezzel kiérdemelte az «Oltáriszentség pápája» elnevezést, mint

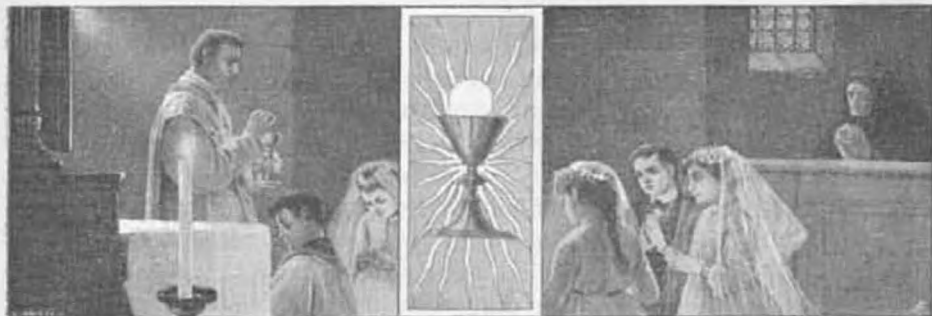
ahogy XIII. Leót a «munkáspápa» névvel tiszteljük meg. Méltán mondják, hogy ez a pápai rendelet a legnagyobb azon kegyelmek között, melyeket Isten végtelen irgalmasságában Egyházával közölt a trienti zsinat és a boldog Margit Máriának tett a Jézus szentséges Szívére vonatkozó kinyilatkoztatás óta. A pápai rendelet hirtelre bejárta a világot és minden jó katolikusnál örömet keltett. Nem is csoda! Hiszen azt olvassuk benne, hogy *a legméltóságosabb Oltáriszentséghez mindenkinek egyformán joga van járulni*, hogy a szentáldozás nem a papok és szerzetesek kiváltsága, hanem minden embernek, bármily állású legyen is az, akár napszámos vagy paraszt, kereskedő vagy hivatalnok, tudós vagy tudatlan, gazdag vagy szegény, szabad annyiszor járulni a szentáldozáshoz, amennyiszor csak akar, tehát naponként is.

Hogyne örülne hát az ember, ha Krisztus csálhatatlan helytartójának ajkáról hallja, hogy a gyakori és a naponkénti szentáldozásra vonatkozólag nincs semmi nehézség, sőt az egészen egyszerű! Mert hát miféle előkészület kell a naponkénti szentáldozáshoz? A szó szoros értelmében ugyanolyan, mint a havi, vagy az évenkénti szentáldozáshoz. Vagyis elegendő, ha ájtatos lélekkel és halálos büntől menten járulunk az Úr asztalához. Az természetes, hogy ezen föltételek alól senki föl nem menthető. Mindaz, akinek halálos bűne van, lelkére nézve halott. Halottnak pedig a legkitünőbb táplálék sem adhatja vissza életét. Az ilyen embereket az oltárról elrabolt Oltáriszentség a lelki halál még mélyebb örvényébe dönti. A szentségtörő halált eszik, vagyis Isten büntetését, az örök kárhozatot vonja magára.

Jegyezzétek tehát jól meg, hogy a bocsánatos bűnök nem akadályozói a naponkénti szentáldozásnak. Az édes Üdvözítő *nem kívánt tökéletességet azoktól, kik naponként akarnak szent testével táplálkozni, csupán csak azt követeli, hogy a szentáldozás által törekedjenek a tökéletességre eljutni*. O nagyon jól tudja, hogy az öntökéletesítés fáradságos munkája nem fejeződik be egy nap alatt, hanem rendszerint az egész életre kiterjed és hogy szerencséseknek mondhatjuk magunkat, ha minden egyes szentáldozás tökéletesedésünk munkájában csak egy lépéssel is előbbre visz és ha javulásunkhoz egy kevéssel is hozzájárul.

Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a bocsánatos bűnöktől nem szükséges óvakodnunk. Ellenkezőleg, minden törekvésünknek oda kell irányulnia, hogy ezektől az ellenségeinktől is megszabaduljunk. Ezek ép úgy visszatetszenek Istennek, mint amennyire kárára vannak lelkünknek.

(Folytatása köv.)

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR főmunkatárs.

Jézus-Szive-Társulata a haldoklók lelki segélyezésére.

AFÖNTI társulatnak is egyúttal az «Örökimádás» c. folyóirat lévén hivatalos közlönye, értesítjük a tisztelt olvasó közönséget az utolsó hat hónap óta történeteiről.

A társulat augusztus havában lett szervezve a lazarista misszionáriusok budapesti gát-utcai szent Vince-templomában. A társulat célja a halálgyötrelmeket átélt Úr Jézus szentséges Szívének és a szent Fia fájdalmain kesergő boldogságos szűz Mária szívének tisztelete; azon kegyelemnek kérése, hogy naponként körülbelül 100.000 haldokló boldog halállal muljék ki e világból és a vigasztalás kegyelmének megszerzése a szomorkodók számára.

Tekintve a társulat magasztos célját: sok-sok haldokló felebarátunknak a jó halál kegyelmének kiesdeklését s a csekély kötelezettséget: az egy Miatyánknak és Üdvözlégynek naponkinti végzését, reméljük, hogy katolikus testvéreink mind nagyobb csoportokban fognak beállni ezen társulat tagjai közé. A társulat eddigi állapota a következő: országos igazgatója Danielik József lazarista házfőnök. Helyi igazgatók: Budapesten Reviczky Aladár lazarista, Temesváron Fiedler István lelkiigazgató és Simsik János s. lelkész, Varannón Urbán István s. lelkész, Esztergomban Számord Ignác igazgató, Bátaszéken Romaisz Ferenc plébános. Muzslán Pintér József s. lelkész, Vágkeresztúron dr. Madurkay Miklós plébános. A tagok száma 561. Legtöbb tag van Esztergomban, Budapesten, Muzslán, Vágkeresztúron és Kúnágotán.

Az eucharisztikus Úr Jézusnak nagyobb örömet nem okozunk, mint hogyha a haldoklók részére iparkodunk a megtérés és megigazulás kegyelmét kiesdeklenni a szentséges Szívnél és a fájdalmas szűz Anyánál.

A társulatba beiratkozni lehet — levél útján is — a lazarista misszionáriusoknál: Budapesten, IX., Gát-utca 6. sz.

Ébredjünk és buzgólkodjunk!

Hány keresztény katolikus hívő hanyagolja el lelkének természetfeletti életét! Hányan vannak, kik egyáltalában nem törődnek azzal, hogy lelkük az Istennel szoros kapcsolatban van-e, vagy csak a természet rendjében tengődik? Jézus Krisztus van közöttük, hogy magát a szentáldozásban nekik adja, ők pedig nem törődnek vele, szavára nem hallgatnak, szeretetét szeretettel nem viszonzozzák, mert minden gondjuk, minden törekvésük, minden cselekedetük arra irányul, hogy jó menjen a dolguk ezen a világon, hisz a másvilágban úgysem hisznek, vagy legalább is nem sokat tesznek érte.

Hányan vannak, kik évenként csak egyszer mennek a szentáldozáshoz s talán is csak azért, mert az egyház ezt halálos bűn terhe alatt parancsolja! Ezen katolikusok épen hogy csak eleget tesznek kötelességüknek, de buzgóknak nem mondhatók. Vannak, kik évenként többször is áldoznak. Ezek, bár jó példát adnak, mégis eszményképül föl nem állíthatók. Vannak, kik hetenkint, naponként áldoznak, de ezeknek száma — sajnos — nem nagy. Vannak végül, kik évek hosszú során át nem járulnak a szentségekhez; ezek a bűn álmát alusszák s a sötétség birodalmában élnek; ezek halálos órájukra halasztják a szentáldozást, de hányszor megtörténik, hogy ez a kegyelem nem adatik meg nekik; vannak, kik lelkükkel semmit sem törődnek s még halálunk előtt sem óhajtják a szentségi Üdvözítőt! Ezekért imádkoznunk kell, hogy irgalmazzon nekik az Isten nagy irgalmassága szerint.

Az áldozók jó nagy részében nincs meg az a lelki készség, az a buzgóság, az az összeszedettség és — úgymondhatnám — előélet, mi ezen nagy szentséghez megkívántatnék. Az áldozók nagy részében látni lehet valami könnyelműséget, valami kedvetlenséget, másoknál gyenge akaratot, az áldozásoktól való visszajedést, a nehézségek miatt való hátrálást s így hiányzik róluk az a mennyegzős ruha, melyet az isteni Mester megkíván mindazoktól, kiket asztalához meghívott. És mégis napról-napra ismétli az Üdvözítő a kedves meghívást: Jöjjetek, lépjetez asztalomhoz, egyétek szent testemet, igyátok szent véretem, hogy így élet, örök élet legyen és maradjon bennetek; jöjjetek mindnyájan, ne maradjon el

senki sem, jöjjetek, hisz csak egy föltételtől függ ez: hogy ti akarjatok jönni. Akarjatok a bűnöktől mentesen élni, akarjatok szenvedéyeitek fölött uralkodni, akarjatok szellemi, lelki életet élni, akarjatok tisztán élni, akarjátok bűneiteket komolyan elhagyni és akkor jöhetek naponkint asztalomhoz. Tehát egyedül a ti akaratotokon fordul meg a nagy kérdés megoldása.

A nagybőjti szent idő a legalkalmasabb arra, hogy a gyakori szentáldozást megkezdjük. Úgyis el kell végeznünk husvéti szent gyónásunkat és áldozásunkat s ha ezen gyónásunk jó, vagyis valóban el akarjuk hagyni bűneinket, úgy rajta leszünk, hogy a kísértéseknek állandóan ellenálljunk s így lelkünket megőrizzük legalább is a halálos bűnöktől s ha ily állapotban maradunk, akkor már naponkint is járulhatunk az Úr asztalához.

S még egyet. A gyakori áldozók, főleg a nagybőjtben, apostolkodjanak. Rokonaikat, ismerőseiket, családtagjukat beszéljék rá a husvéti gyónásra — néha egy jó szó is sokat használ. Hívják meg őket egy-egy nagybőjti prédikációra, egy kereszttúti ájtatosságra, egy szentórára, vagy szentségimádásra, adjanak kezükbe egy jó könyvet, füzetet a gyakori és mindennapi szentáldozásról, vagy az «Örökimádás»-nak néhány számát, hívják föl figyelmüket a gyakori szentáldozás rovatára, kedves, megnyerő modorban tegyék mindezt: s a Szentlélek kegyelme nem marad el és sok buzgóságuk fáradsága meghozza a bőséges aratást.

Krisztus szeretete szenvedésének idejében vezéreljen minket gyakorta az Úr asztalához s vezessünk hozzá sok lelket, kik maguktól meg nem tennék az édes Üdvözítőnek ezt az örömet!

Lelkigyakorlatok. Az oltáregyesület házi kápolnájában, IX., Üllői-út 77. sz. nagybőjt folyamán még a következő lelkigyakorlatok tartatnak:

Francia lelkigyakorlatok márc. 6—10-ig.

Az oltáregyesület tagjai számára márc. 11—15-ig.

Tanítónők számára márc. 15—19-ig.

Gyermekek (8—15 éves) számára márc. 17—20-ig.

*

Népmisziók alkalmával vidéken sokszor okoz nehézséget a misziói emléktárgyak beszerzése. Ezt megkönnyítendő, a kalocsai rózsafüzérkészítő háziipari vállalat a szentmisziók idejére készséggel küld kegytárgyakat bizományba. Az elszámolás utólag történik előnyös föltételek mellett. A tiszta jövedelemből a Katholikus Sajtóegyesület is részesül.

❧ JÉZUSOM, ÖRÖMÖM ❧

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL

Földi mennyországunk.

BEDVES GYERMEKEIM! Bizonyára szívesen tanuljátok a katekizmust s azért tudjátok, hogy mindjárt az első kérdés a mennyországról szól. Kedves nekünk a mennyországról gondolkodnunk; nektek különösen kedves lehet, mert hiszen tudjátok, hogy Jézus a gyermekeknek ígérte elsősorban a mennyországot, mikor a zsidó anyák gyermekeit megáldotta.

Ámde az édes Jézus, mikor a földön járt, nyíltan megmondta, hogy nemcsak a másik világon van mennyország, hanem már a földön is. *«Mennyeknek országa köztetek vagy»*, így szólt. Hol van a mennyország a földön? — ezt kérditek? Gondoljátok meg először, mi a szentek legnagyobb boldogsága az égben, aztán gondoljatok a szentáldozásra s rájöttök, hogy a földi mennyország a szívetekben van, amikor megáldoztok. Hiszen mi a szentek legnagyobb boldogsága? Nemde az, hogy színről-színre látják az Istent és örökre egyesülnek vele? Boldogok lennének, ha nem volnának az Úr Istennel? S most tudd meg, hogy amikor Jézus az Oltáriszentséget megígérte, többek között így szólt: *«Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, énbennem lakik és én őbenne»*. Hát nem igazi mennyország Jézus szentséges Szíve? Nem édes ott lakni? Lám, lelked ez isteni Szívben lakik, amikor áldozol! S nem igazi mennyország a te lelked, ha Jézus lakik benne? S Jézus ezt megígérte. Csak az a különbség a szentáldozás és az égi mennyország közt, hogy a szentáldozásban nem látod színről-színre Jézust.

De hogy mégis igazi mennyországunk az Oltáriszentség, azt jól tudták a szentek. Innen van az, hogy például de la Fabre szent Benedek, ez a szent koldus, boldognak érezte magát, mikor órákon át térdelhetett

az Oltáriszentség előtt. Sokszor éhezett, de ennél nagyobb fájdalmakat is szenvedett: rossz gyermekek utána futottak az utcán, gúnyolták és csúfolták. Nagyon fáj a szíve, hogy épen Jézus kedveltjei, a gyermekek, bántak vele így, de ilyenkor bement a templomba, leborult az Oltáriszentség előtt, egyszerre elfelejtette minden szomorúságát, mint ahogy az üdvözültek sem éreznek semmit a földi bajokból, mikor Jézus trónja elé lépnek haláluk után a mennyországban. Hát még mikor áldozott, mennyire boldog volt!

Csakhogy, mint a másvilági mennyországot, úgy ezt a földi boldogságot sem adja ingyen az Úr Isten. Kíván érte valamit, nem sokat ugyan, de teljesen ingyen még sem nyújtja. Mit kíván? Ugyanazt a három dolgot, amely szükséges, hogy üdvözülhessünk; hogy a szentáldozáshoz járulhassunk: 1. hinnünk kell, amit Isten kinyilatkoztatott; 2. meg kell tennünk, amit Isten parancsol; 3. használnunk kell azt, ami által megkapjuk Istennek kegyelmét.

1. Hinnünk kell, amit Isten kinyilatkoztatott, azaz tanított.

Akinek nincs hite, az nem tudja, hogy már a földön is van számára mennyország; az nem tudja megérteni, hogy a koldus szent Benedek miért boldog az Oltáriszentség előtt: a hitetlen csak kis osztyát lát és semmi egyébről nem tud. Szegény olyan, mint a vak ember, aki soha sem látott színt, soha sem szép kék égboltozatot, sem édesanya arcát: ő azt hiszi, hogy csak sötétség van, egyéb semmi. Milyen szerencsétlen! Sokkal szerencsétlenebb, mint az a vak ember, akinek hite van, mert ha ez nem is lát semmit, mégis megtalálja a szentáldozásban a maga mennyországot, a jó Jézust, aki így szólt: *«Megfeledkezik-e az anya gyermekéről? S ha igen, én nem feledkezem meg rólatok soha!»*

Az édes Jézus nemcsak a vakoknak nyitotta meg a szemüket, mikor a földön járt, hanem szent tanításával megvilágosította a lelkünket is. A mi hitünk olyan, mint valami jó angyal, akit hozzánk leküld, hogy hozzá, az Oltáriszentséghez vezessen bennünket. Képzeld magadat sötét éjszakán sűrű erdőben. Valahol epret vagy virágot szedtél és eltévedtél. Sirva keresed az utat, haza vágyódsz kedves szüleidhez. Ekkor jobbról is, balról is rossz emberek lépnek hozzád. Mindenikük fölszólít, hogy kövesd, nála jó dolgod lesz. Már-már követni akarod valamelyiket, mert nem tudod, hogy rosszat akarnak neked, de akkor hirtelen mennyei fényesség támad, a gonoszok elmenekülnek: angyal szállt le az égből s elvezet édesanyádhoz, aki már szomorkodott miattad. Értsd meg a példát! Amely embernek hite nincs, annak lelke szörnyű sötétségben van: messzire tévedt el az atyai háztól, az Úr Jézustól. Ekkor kísértések érik, megtámadják a különböző bűnök. Majd a kapzsiság ördöge mondja neki: *«Szerezz pénzt, ha lopni, csalni, gyilkolni kell is!»*; majd a bűnös

örömök ördöge: «Elj a bűnnek s meglásd, boldog leszesz!» Ezek az ördögök rád is támadhatnak, de milyen jó, hogy az Úr Jézus a szent hitet adta neked: a szent hit, mint valami jó angyal megmutatja neked, hogy az ördög meg akar csalni és rontani téged, a gonosz lélek megfutamodik s a szent hit elvezet téged a szentáldozáshoz; megmondja neked: «Itt van a te mennyeországod, a te boldogságod! Itt egyesülsz legjobb atyáddal, Jézussal!»

Alleluja!

TÖBBSZÖR jártam valahol Sopronmegyében egy nagyon régi várban. Magas sziklahegyre épült, ahonnét majdnem az egész megyét lehet belátni. Belülről gyönyörű régi bútorokkal, törököktől elvett hadi zsákmánnyal, rengeteg sok képpel és hatalmas fegyvertárakkal van tele. Muto-gatták azt a vasszéket is, amelyre ráültették azokat, akiket lefejeztek. Aztán láttuk a kardot is, amellyel a halálra ítélték fejét leütötték. Bizony, hideg borzongatás futott végig a hátunkon.

A vár udvarán óriási magas rakásokban ágyúgolyók hevernek s mellettük a régi módi ágyúk.

Különösen érdekelt azonban mindenkit a szörnyű mély kút, mely a várudvar egyik sarkában tátongott. Arról híres, hogy minden szótagot, melyet valaki belekiált, háromszor ismétel.

Ha belelőnek, akkor a puskaropogást a kútból háromszor lehet hallani. Ez ugy-e visszhang. A puskaropogásnak háromszoros visszhangja.

Lássátok gyermekek, az Alleluja is visszhang és pedig háromszoros visszhang. Csak vigyázzátok meg, hogy husvétkor és husvét után egy egész héten át a miséző pap sokszor kezdi az Alleluját mondani vagy énekelni és pedig mindig háromszor. Ha egyszer belekezd, hát akkor legalább is háromszor mondja őket. Vajjon miért? Minek a visszhangja ez az Alleluja? Azt már mind sejtitek, hogy nem a puskaropogásnak. Az alleluja zsidó eredetű szó. Jelentése a következő: Istennek legyen dicséret!

Tudjátok, a husvét ünnepe örömmünnep és pedig a legnagyobb örömmünnep. Mennyire örülne az az árva gyermek, ha elvesztett jó édesanyját, ki őt annyira szerette, újra visszakapná! S lám, az Úr Jézust elvesztették az apostolok, a tanítványok és a hivek, amikor a zsidók őt gonoszul megölték és sírba zárták, de azután újra visszakapták, mert az Úr Jézus újra föléledt, kikelt sírjából, feltámadt. Feltámadt és többé meg sem ölhető, hanem örökké él. A világ végéig él itt az Oltáriszentségben,

hogy engem a szentáldozásban erősítsen és tápláljon. Örökké él az én drága Jézusom a mennyországban, ahol nekem is helyet készített, ahová engem is elvár halálom után. Hát nem végtelen nagy öröm ez? Bizony kimondhatatlan nagy öröm ez s azért mondja az egyház a pap ajkával annyiszor az Alleluját — Istennek legyen dicséret. A háromszoros Alleluja tehát a mi kimondhatatlan benső nagy örömünknek háromszor visszhangja.

Feltámadt Krisztus e napon — Alleluja! Alleluja! Alleluja!

EUCHARISZTIKUS SZÖVETSÉGEK.

Egy év!

QOST februárban volt egy éve, hogy az eucharisztikus gyermekszövetség a budapesti Örökimadás templomnál megalakult. Egy év, ugy-e kis emberek, nem hosszú idő. Hiszen alig vetted észre s talán csak egy centimétert nőttél azóta. És nézd csak, milyen nagyra, milyen hatalmasra nőtt ezen rövid egy éven át a mi kedves szövetségünk:

Helység: Budapest	Tagok száma
az igazgató b. vezetése alatt	{ 430 fiú 480 leány
főt. Knapp N. úr vezetése alatt	54
főt. Kriegs-Au Emil úr vezetése alatt ...	90
főt. Molnár L. úr vezetése alatt	150
főt. Hévey J. úr vezetése alatt	55
főt. Török Z. úr vezetése alatt	40
Összesen	1200

Helység neve	Tagok száma	Helység neve	Tagok száma
Adony (Fejér megye)	174	Csurgó	53
Alcsút (Fejér megye)	22	Eperjes	86
Árpás (Sopron megye)	30	Érsekújvár	179
Baja	150	Felsőleszéte (Nyitra megye) ...	15
Bajót (Esztergom megye)	66	Felsőzélle (Nyitra megye) ...	22
Baranya-Nagynyárad, Sátorhely		Hegykörcsatár (Bihar megye)	20
(Baranya megye)	66	Homonna	30
Bonyhád (Tolna megye)	105	Királyrév (Pozsony megye) ...	41
Csákvár (Fejér megye)	69	Kisvárdá (Szabolcs megye) ...	137

Helység neve	Tagok száma	Helység neve	Tagok száma
Merczifalva (Temes megye) ...	65	Sopron ...	82
Mehádia ...	11	Szepesolaszi (Szepes megye) ...	67
Muzsla (Esztergom megye) ...	47	Temesvár (főt. Kiss Gyula, Sim-	
Nagymányok (Tolna megye) ...	77	sik J. és a szegény iskola nő-	
Nagyvárad ...	56	vérek vezetése alatt) ..	265
Nyalka (Győr megye) ...	43	Törökszentmiklós ...	278
Nagyczétény (Nyitra megye) ...	22	Ujpest (f. Held J. vezetése alatt)	54
Nezsider (Moson megye) ...	91	Vágfarkasd (Nyitra megye) ...	121
Óbecse (Bács megye) ...	57	Vasvár ...	37
Pázmánd (Fejér megye) ...	9	Zalatna (Alsófehér megye) ...	27
Rétság-Tolmács (Nógrád megye) 71		Zavar (Pozsony megye) ...	142
		Összesen:	2887

Tíz-tizenöt helyen most alakítják meg a szövetséget.

Szepesolaszi. Köszönöm kedveseim a gyönyörű levelet. A kis Novák Mária bizony már a mennyországban lehet a jó Jézusnál.

Rétság-Tolmács. Szervusztok gyerekek! Mondjátok meg a jó esperes úrnak, hogy a kis újság díját elég negyedévenként elküldeni.

Baranya-Nagynárd. Úgy látszik ez a huncut pósta rendetlenkedett, hogy nem kaptatok jókor újságot. Majd a körmére koppintunk.

Királyrév. Az aranyos levelek könnyeket csaltak szemembe. Menyire örülhetett a jó Jézus nekik! Sokszor üdvözöllek benneteket!

Mohács. Üdvözlésteket gyermekeim hálásan köszönöm. Végtelenül örülök, hogy beléptek a szövetségbe. Csak legyetek kitartóak az Úr Jézus szeretetében és a buzgó szentáldozásban. Pá!

Esztergom. Isten hozott, gyermekeim, tagjaink sorában! Csak minél többen legyetek!

Budapest II. kerület és Angyalföld. Nagyön vártalak benneteket, gyermekek! Igen sokan vagyunk ám már! Majd egyszer meglátogatlak benneteket. Addig is sok buzgóságot kívánok nektek. Pá!

Érsekujvár-gimnázium. Vivát! Csak rajta fiúk! Csókol benneteket — igazgató.

Kedves tagok! Fontos kötelesség vár reátok. Márciusban és áprilisban mennek a kicsinyek az első szentáldozáshoz. A jó Jézus őket is szeretné az eucharisztikus Gyermekszövetség buzgó tagjai között látni. Azért hát semmi fáradságot ne sajnáljatok, hogy a ti kis áldozó társaitokat a mi kedves szövetségünkbe beirassátok. Nagyön kér benneteket erre az igazgató bácsi. Legyetek az Úr Jézus kis apostolai!

FESLŐ BIMBÓK

A kis Gyuszi, mint apostol.

CSÖPPNYI kis tömzsi fiúcska volt a kis Gyuszi. Hollófelete hosszú hajfürtjei piros kis almaarcot fogtak körül, barna, bársonyszerű szemcskái megható ártatlansággal néztek a világba. E szemekből egy olyan lélek tekintett mindenkire, ki még nem tudta, hogy hamisság is van a világon! Az ő számára minden ember egyformán jó és nemes volt, ő határtalanul bízott bennük és e benső bizalom sugarai fénylettek oly kedvesen barna szemcsillagaiban. Mindenki szerette a kis Gyuszit és ő is szeretett mindenkit. Persze legjobban atyját és anyját, de különösen anyját! Apró, kövér karocskáival átfonta anyjuskájának soványas, szikár nyakát, aztán megcsókolta láztól piros orcáját.

— Ugy-e mamuci, te vagy a legkedvesebb nyuszika a világon? — mondogatta. Mert hát a nyuszi is igen kedves volt ám neki, amit a Jézuska hozott karácsonykor. Négy kereken járt, fényes, szürke szőre volt, nagy elálló fülei és szemei olyan furcsán meredtek a világba. De Gyuszi nem adta volna oda a félvilágért sem! Vele aludt, vele ébredt és egész nap a karján hordozta. Csak néha-néha tette le a földre és húzta maga után, de mert egyszer fölfordult a nyuszi, hát azóta nagyon sajnálta a padlóra tenni, nehogy szegény nyuszi megüssse magát!

Gyuszi mamája sokat betegeskedett, de azért nem mulasztotta el a kis fiút lehetőleg alaposan megtanítani mindarra a keresztény vallásból, amit kis buksi feje megérthetett. Így már egész kicsi korában magába szívta az Úr Jézus iránti hitet és szeretetet. Igazán megható ájtatossággal imádkozott anyja mellett és olyan bizalommal és szeretettel nézett a szobájukban levő szent képekre, hogy aki csak látta, a meghatottságtól szinte sírni jött kedve.

Mikor hatéves korában iskolába adták, majdnem mindent tudott, ami a kis katekizmusban és bibliában foglaltatik. Szerény, kedves magaviselete ott sem változott meg és ő volt az osztály legelső, legjobb tanulója.

Így tartott ez vagy két évig, ekkor nagy csapás érte a kis Gyuszit. Anyukája elrepült a jó Istenhez és őt itthagya. Gyuszi már nem volt annyira tudatlan, hogy ne sejtette volna, mi a halál? Látott sokszor temetést és azt, hogy a földre helyezik a halottat. De édesanyja arra is tanította, hogy holtunk után a másvilágra jutunk, valamint hitoktatója se

mulasztotta el a gyermek fogékony lelkét a túlvilági élet szép remény-ségével teltetni. Így tudta és remélte, hogy az ő édes jó anyjukája, ki szelid és jó volt, mint egy angyal, a Jézuskához került az örök örömek helyére, de az már nem fért kis buksijába: miért ment anyuka egyedül? Miért hagyta őt itten a földön? De ekkor eszébe jutott atyja. Persze! azt kell neki vigasztalni, hiszen olyan bús! Kicsi, szerény hivatala volt apának és csakis úgy tudott annak jövedelméből megélni, hogy anyuka varrt, sokat varrt, éjjeleket varrt. Most ez a mellékjövedelem elmaradt és Nagy Antal, a szegény városi díjnok alig élhetett meg puszta a fizetéséből. Aztán az is baj volt, hogy Gyuszinak nem volt gondozója! Cselédet fogadjon ebben a drága világban? Valami kényes, alamuszi teremtest ki sok fizetést akar, de dolgozni annál kevésbé? Mit tegyen? Mint mentőangyal érkezett meg egyetlen nővére Lujza, ki egy kisvárosi orvoshoz ment férjhez.

— Add hozzánk a kis Gyulát! — mondta Lujza asszony. Ami kis Tónikánk úgyis meghalt, helyette fölneveljük a kis Gyulát.

És ennél maradt. Gyuszi elment Kiskenderesre a néniéhez. Amilyen bizalomteljes kedélye volt a gyerekeknek, még ahhoz a száraz szívű keménylelkű asszonyhoz is hozzá simult volna. De az nem akarta a bizalmaskodást.

— Nem kell a gyereket kényeztetni! Ez volt a főelve. Csak szigorúan, egyszerűen kell nevelni! Férjét, a jó Andor bácsit is így utasította, de az titokban sokszor enyelgett a kis fiúval, mikor felesége nem látta, meg nem egy almát, körtét csúsztatott a zsebébe, ha iskolába ment. Mert a néni ilyesmit nem tűrt volna meg. Csak nem neveljük föl a fiút valami torkosnak? — mondogatta. Még ez kellene! Szegény ember lesz belőle, minden fillérre szüksége lesz, nem szabad őt fölösleges kiadásokra szoktatni.

Hát hiszen a néninek igaza volt... de mégis... a felnőtt is emlékszik saját gyermekéiből... mennyire megörült egy-egy almának vagy más kis csemegének, és nem fog követ vetni a kedves öreg doktor bácsira. Szegény pedig nem sokáig enyhíthette Gyuszi kemény sorsát, mert beteg lett és ágynak dőlt! Hüh, most lett csak szigorú a néni! Egész nap szaladgált, kiabált azon a címen, hogy ápolja a beteget. Türelmetlen és ideges volt nagyon, a kis Gyuszi nem egyszer kikapott tőle, ha csak az ajtónyitásnál is nem vigyázott eleget. Piff-paff, csattantak a pofonok, a beteg erre nyöszörgött ágyában, de hiába. A néni nem értette meg. Hanem nagy hangon kiabált, hogy ez mégis milyen szörnyőség, beteg van a háznál és ez a gyerek mily sok zörejt csinál.

Gyuszi már alig mert a szobába jönni. Ha megtanulta a leckéjét a templomba sietett. Ott legkevésbé érezte árvaságát, elhagyatott voltát. Imádkozott a bácsiért, a néniért és órákig elbeszélgetett az Oltáriszentségben levő Úr Jézussal.

Csókolatom mamácskám, atyámat, kérlek mondd meg nekik Jézus-kám, hogy sokszor nagyon fáj a szívem. Hiszen tudod, miért; mennyit szenvedek.

(Folytatása következik.)

Mit tett Kláver Szent-Péter-Társulata az Oltáriszentség kultuszának előmozdítására Afrikában?

Nem lesz érdektelen, ha néhány adattal megvilágítjuk, hogy mit tett Kláver Szent Péter Társulata eddigéig az Úr házának ékesítésére és az Oltáriszentség tisztelésének előmozdítására Afrikában.

Nem tudjuk itt elősorolni mindama helyeket, ahol *templomok és kápolnák építéséhez* tekintélyes összegekkel hozzájárult. Mellőzni akarjuk a néger nyelveken nyomtatott *imádságos- és énekeskönyveket*, melyeket a társulat missziósajtója előállított s amelyekből a fekete hívek a legszentebb áldozat bemutatása alkalmával dicsőítik az oltárra alászálló szentségi Istent. Csak a *templomi felszerelésekről, egyházi ruhákról és fehérnemüekről* óhajtunk vázlatos kimutatást nyújtani.

A társulat 18 évi főnnállása óta *templomi felszerelésekben* a következőket küldte Afrikába: több mint 29 harangot, 16 oltárt a hozzávaló szentelt oltárkövekkel együtt, 12 szentségházat, 82 kelyhet tányérkával, 61 áldozatókelyhet, 47 szentségmutatót, több mint 77 pár misekannácskát, 36 füstölőt tömjéntartóval együtt, 87 öröklámpát, 5 díszsillart, 437-nél több különféle gyertyatartót, több mint 71 oltárszengetyűt, 43 oltárfeszületet, több mint 50 misekönyvet stb.

Egyházi ruhákból szétküldésre került: 13 mennyezet, 102 körmeneti lobogó, 3 teljes dísz-miseruha készlet, 63 palást, 1425 teljesen felszerelt miseruha, 30 szerepapiköntös, 199 ministránsruha, 134 különféle szentségtakaró (vélum), körülbelül 850 stóla, 361 áldozatókehely köpenyke, 602 betegellátó és másféle tarsoly, 130 oltárpárna, 370 oltárelülfüggő stb.

Az egyházi fehérnemüek közül csak a közvetlenül a szentmisénél és az oltáriszentség kiszolgáltatása körül használatban levőket akarjuk felsorolni: 670 miseing, több mint 894 karing, 460 ministránskaring, 1242 vállkendő, 635 öv, 1149 különböző oltárterítő, 183 áldozatópad-terítő, 2568 oltár-kéztörő, 2714 oltárabroszka (korporále), 2690 kehelyfödő (palla) és 4095 kehelytörő stb.

Bármily tekintélyeseknek is tűnjenek föl e számok első pillanatra, ha kissé elemezzük a dolgot, mégis szembeötlő, mily szegényesen van mindeddig az Úr oltáráról Afrikában gondoskodva. Mily kevés pl. a 82 kehely, a 61 áldozatókehely, 47 szentségmutató, 50 misekönyv, amelyek közül pedig minden misszió-állomásra *legalább egy*, kehely és misekönyv pedig annyi kellene, ahány miséspap van. Hát a 43 oltárfeszület, mikor szigorú előírás, hogy *minden oltáron* feszület legyen, különben nem is szabad rajta misézni. — Tudná-e valaki csak gondolni is, hogy e csekély számú tárgyból *mindenüvé* jutott, ahol égető szükség volt ilyenekre?

Az egyházi fehérnemüek közül kivált a miseingek (670 drb) és a vállkendők (1242 drb) vannak aránylag alacsony számmal képviselve. A gyors piszkolódás és erős rongálódás következtében jóval tekintélyesebb mennyiségre volna szükség, hogy az igényeket ki lehessen elégíteni és a hírhirdetők a legszentebb cselekményhez méltóan öltözve járulhassanak az Úr oltára elé.

Adományokat, pénzben és tárgyakban szívesen fogad el a Kláver Szent-Péter-Társulat, Budapest Ferenciek-tere 7. III. lépcső 1. em.

Röptében a nagyvilág körül.

A szentatya lelkipásztori gondos szive. Az embereknek sűrű vándorlása más országokba vagy világrészekbe, régen alig ismert nehéz feladatokat ró a lelkipásztorok vállára. Ezren és ezren vannak idegen országokban, kik elől el van zárva a vallás vigasza és ereje, mert nem ismerik a nyelvet, melynek földjén kénytelenek kenyerüket keresni. Ma már minden művelt ország igyekszik ezen a lelki nyomoron segíteni. Nálunk a Szent-László-Társulat gondoskodik arról, hogy a kivándorlókkal lelkész is menjen s új hazájukban se legyenek kénytelenek lelküket elhanyagolni. A fontos szükséglet a pápa előtt sem maradt rejtve s atyai szive siet is a maga részéről az ügyet elősegíteni: A legelőkelőbb kongregációt — a «Congregatio Consistorialis»-t kötelezte, hogy a maga kebelében szervezen egy alosztályt a kivándorlók lelki üdvének gondozására. Ez alosztály kötelessége leendő: Keresni és szervezni mindazokat a módokat és eszközöket, amelyek a kivándorlók lelki üdvének gondozási ügyét előbbre vihetik. A Congregatio Consistorialis ezen újabb kötelessége és jogköre csak a latin szertartásúakra terjed ki. A görög szertartású katolikus kivándorlók ügyét ezentúl is a hitterjesztés kongregációja vagyis a «Congregatio de propaganda fide» kezeli.

Testvérek, kik a legméltóságosabb Oltáriszentség fátyola mögött rejtőző Isteni Fölség előtt imádással borultok le, hogy kárpótlást nyújtsatok a hitetlenség okozta bántalmakért, segítsetek gyógyítani azon sebeket is, melyektől titokzatos Teste a világ zürzavaros forgatagában hajótörött embertársaink személyében vérzik.

Segíttek, ha csatlakoztok a Szociális Missziótársulat Szeretetszövetségéhez, mely adományaitokkal lelkeket ment, jótéteményetek viszonzásául pedig elétek önti nagy védő elnökének, Prohászka püspöknek havonta megjelenő s a társulat kizárólagos tulajdonát tevő örökbecsű körleveleiben az ő nagy lelke kincseit, hogy azokból viszont a Ti lelketek gazdagodjék.

Vigyétek előre nagy vezérünk kibontott zászlaját és mentsétek a Krisztus drága vére árán megváltott lelkeket, kik Őt imádjátok. Korunk nemcsak imát és hódolatot kíván tőletek, de munkát és áldozatot is.

* Társulatunk beltagjait: Slachta Margit és Kreisel Matild nővéreket, kik az osztrák fővárosban és a vonatokon körleveleinket osztják s kiknek jelvénye a Társulat kék csillagkeresztje, szíves védelmetekbe ajánljuk és ez uton tudatjuk, hogy egyedül ők vannak feljogosítva jelentkezéseket elfogadni, illetőleg tagsági díjakról elismervényt adni, mely elismervényeket a Társulat bélyegzője hitelesít.

Jelentkezni lehet: Központi irodánkban (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. I.) és a főt nevezett nővéreknél, kik a pártoló tagsági díj legcélszerűbb beküldése végett postai befizetési lapokat is adnak annak, ki azt kéri. Ugyancsak náluk vagy az irodában beszerezhetők:

1. A Szociális Missziótársulat rövid ismertetése. Irta Farkas Edith, alapítványi hölgy, elnök; ára 1 K.

2. Az élet művészete. Irta Foerster Fr. V.; fordította a Szociális Missziótársulat irodalmi bizottsága, ára 3 kor.

3. A társulat Időszaki Értesítője, ára 1 kor.¹

Budapesten, 1912.

A Szociális Missziótársulat.

Szeraphi lélek. Az angyalok kilenc karában a szeraphok a legelőkelőbbek, mert ők legjobban égnék Isten iránti szeretettől. A gyarló emberek sorában sem hiányoznak a szeraphi lelkek. Hiszen szent Bonaventurát ezzel a névvel tiszteli meg az egyház. Ilyen szeraphi lélekről ad hirt Bosznia, ahová egy szegény cselédleány egy szentségtartót küldött. — A bécsi eucharisztikus kongresszus gyűjtotta benne lángra ezt az asszisi lelkületet, hogy magát szegénynek lássa és az Úr Jézust gazdagnak. A monstrancia 400 K értéket képvisel s bizonyára értékesebb tartója az Oltáriszentségnek, mint a dómok és katedrálisok akárhány ezreket érő monstranciája. Róla is elmondhatta az Úr Jézus azt a dicséretet, mellyel a szegény asszonyt magasztalta, aki utolsó fillérjét tette a templom pénztárba. Méltán alkalmazza a boszniai hiradás erre a megindító esetre a Megváltó szavait: Így lesznek az utolsók — az Isten országában az elsők.

¹ Nem régen jelent meg a Társulat negyedik kiadványa: a *«Probation officer»* (hivatalos pártfogó), írta Farkas Edith. Kapható a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében (IV., Kecskeméti-utca 2.) és a Szociális Missziótársulat Nővédelmi Hivatalában (IV., Ferenciek-tere 7.)

EGYESÜLETI ÉLET.

A budapesti közp. oltáregylet februári választmányi ülése nevezett hó 10-én szokatlan nagy látogatottság mellett folyt le. Jelen voltak: Kanter Károly igazgató, örgróf Pallavicini Edéné elnök, Maria de Jerusalem és Kiss Aladárné alelnökök, dr. Tiefenthaler József szerkesztő, továbbá Cziráky Lujza grófnő, Fejérváry Coelestin, Fellmayer Vilma, Ghyczy Ida, Pálffy Anna grófnő, Szögyény-Marich Julia, özv. báró Vécsey Józsefné és Vécsey Eszter bárónő választmányi tagok.

A jegyzőkönyv fölolvastása és hitelesítése után az igazgató felhívja a választmány figyelmét oltáregyleti életünk azon kiemelkedő nagy eseményére, hogy Jézus nevénapja előtt tartott szentkilenced bezárását maga a hercegprimás őfömméltósága tartotta, mely alkalomra József főherceg, Klotild, Augusztina és Erzsébet főhercegnők is megjelentek. Az illusztris vendégeket istentisztelet után az oltáregylet nagytermében üdvözölhette az igazgató.

Örömmel értesül a választmány a kolozsvári oltáregylet tiszvi főnnállásának fényes jubileumáról. Az ezen alkalomra megjelent évkönyv tényleg gazdag működést, szorgalmas munkát és lüktető életet tár elénk. Ezután hosszas és fölötté élénk diszkurzus indult meg az oltáregylet azon memorandumja fölött, mely jelenleg a püspöki

kar előtt fekszik. Az igazgató gazdag tapasztalatai alapján meggyőző erővel tárja az úrnők elé, hogy mennyire fontos nemcsak az oltáregyletek mindenfelé való szervezése, hanem egyházmegyei és országos központosítása. A belgiumi oltáregyletek virágzása és bámulatos munkaképessége, továbbá a németeknek ezeltől 10—15 évvel tapasztalható dekadenciája mind arról tanuskodnak, hogy az oltáregyletek igazán csak akkor állnak hivatásuk magaslatán, ha kellőleg központosítva vannak az egyházmegyei és országos központ útján. Reméljük, hogy a hercegprimás és a magas püspöki kar jóindulata dülőre juttatja végre a már régóta vajudó ügyet. Ezt kéri a jelzett memorandum. Az igazgató jelenti, hogy az oltáregylet utóbb elhunyt jeles tagjaiért február hó 18-án szentmisét mond. Vele kapcsolatban a választmányi úrnők általános figyelme és érdeklődése mellett ismerteti a szentatya újabb rendelkezését a nagybőjt folyamán a halottakról mondandó szentmisékről, melyeket okvetlenül lilaszínben kell végezni s a kérdéses halottról miseima veendő. A választmány szíves érdeklődését kívánja az igazgató felkelteni, midőn jelzi a máltai eucharisztikus kongresszus rohamos közeledtét. A látogatott választmányi ülést a szokásos ima zárja be.

Oltáregyesületi közgyűlés. A beszercebányai oltáregyesület január hó 26-ikán tartotta meg rendes évi közgyűlését a helybeli róm. kath. polgári leányiskola földszinti nagy termében. A közgyűlésen, mely délután 5 órakor vette kezdetét, vagy 200 tag vett részt. Ott láttuk a helybeli katolikus úrnők színe-javát, kik majdnem kivétel nélkül odaadó, szorgalmas tagjai az egyesületnek. A vidéki fiókegyesületek képviselőiben Matunák Mihály breznóbányai esperes-plebános és Felix Béla turóczremetei lelkész jelentek meg.

Szép számmal jöttek le a padkőzi és zólyomi tagok. A közgyűlést dr. Császik István igazgató nyitotta meg «Az Oltáriszentség az egyén boldogságának és a társadalmi békének kútforrása» című beszédével, meleg közvetlenséggel mutatva rá azokra a momentumokra, melyek az Oltáriszentséget úgy a lelkek megújulásának, valamint ezáltal a társadalmi béke létrehozásának is eszközlőjévé teszik. Ezután következett az egyesület kiváló buzgalmú, agilis elnöknőjének, Kócsy Jánosné úrnőnek elnöknői beszámolója, amelyet gyöngékedése miatt dr. Czeizel János tanulmányi felügyelő olvasott föl. E jelentés részletesen számol be úgy az elmúlt 1912. év működéséről, valamint az egyesület főnállása óta lefolyt négy esztendő munkájáról. Számokban kifejezve 4796 kor. 70 fillért tesz ki azon tárgyak értéke, melyekkel ez idő alatt

Zólyom vármegye szegény templomai megajándékoztattak, míg az egyesület úrnői által végzett kézi (himzés, varrás) munka értéke 2640 korona és 41 fillér. Beszámolt e jelentés keretében az egyesületi elnök a felséges uralkodó legmagasabb fővédnöksége alatt 1912. szeptember 12—16. napjain Bécsben tartott XXIII. nemzetközi eucharisztikus kongresszus sikere érdekében kifejtett munkaeredményről is, mely szerint vagy százan vettek részt az egyesület részéről ez ünnepeken Zólyom vármegye képviselőiben. Dr. Kohúth János szentszéki ülnök, városi plébános beszéde következett ezután, melyben az elnöknői beszámolóhoz tót nyelvű tolmácsolása után meleg szavakban köszönte meg az elnöknő és vezetése alatt dolgozó választmány fáradtságát. A közgyűlés befejezte után a tavaly szeptember közepén Bécsben tartott XXIII. nemzetközi eucharisztikus kongresszus nevezetesebb mozzanatait és «Tarczicus vértanú életét» mutatták be fölolvás kíséretében vetítőképekben dr. Czeizel János és Szkalák Ágoston hitoktatók.

Barstaszári oltáregyesület tevékenysége és élettereje valójában mintaképül szolgálhat összes oltáregyesületeinknek. A rendes tagoknak száma 1203 s az 1912-ik évre 360 korona adományt küldtek szegény templomok fölruházására. — A múlt évi szentáldozások száma 12.074. Bizonyára nagy öröme telik az eucharisztikus Úr Jézusnak ennyi

buzgóság és bensőség láttára. — A barstaszári hívek szintén elmondhatják szent Pál apostollal: Benne, t. i. a szentségi Úr Jézusban élünk, mozgunk és vagyunk. Szívből gratulálunk az ottani plébánosnak, ki ilyen híveket nevel. Bonus pastor!

Az oltáregyesület halottai. Szokatlan gazdag aratása van e télen a halál öfelségének az oltáregyesület buzgó tagjai közt. Az 1912. évi december hó 25-ik napján hunyta le szemét *Kesztely Betti* terjesztő. Buzgóságának jutalmát talán már az Úr Jézusnál élvezi. Annyira szeretete az Örökimádás-templomot, hogy temetése alkalmából se tudott előtte közönyösen elmenni. Itt szentelte be holttestét a szertartást végző lelkész. — 1913. január havában hunyt el *Edviné Illés Gyuláné*, ki szintén fáradhatatlan és buzgó

tagja volt a terjesztők tiszteletreméltó gyülekezetének. — Oltáregyleti munkásságban igazán gazdag életet vágott el a halál február hónapjában, amikor *Musard Franciska* angolkisasszony adta vissza lelkét Teremtőjének. Éveken át ő volt az oltáregyesület ruhatárosa s számosan vannak az oltáregyesület mai vezetőtagjai között, kiknek lelkébe ő csepegtette az angolkisasszonyok iskolai padjain a vonzalmat és szeretetet az oltáregyesületi munkásság iránt. — Ugyancsak február hónapban hunyt el *Zichy Kray Ilona* grófnő választmányi tag is. A szentségi Jézus legyen jutalmazója minden lépéséért, melyet érte tett földi zarándoklásában! Mert igazán munkás tagja volt a választmanynak és a halála fölött érzett fájdalmat csak Isten szent akaratának tisztelete csökkenti.

Nagyheti szertartások.

(Az Oltáregyesület Örökimádás-templomában).

Virágvasárnap: Reggel 3/47-kor barkaszentelés; 7-kor szentmise szentségkítéttel. Délután 1/46-kor szentbeszéd és áldás.

Nagykedden: délután 1/46-kor utolsó áldás husvétvasárnapjáig.

Nagyszerdán: 7 órakor szentmise szentségkítéttel, utána áldás, melynek végeztével a legm. Oltáriszentség visszatéttetik a tabernákulumba. Délután 1/46-kor gyászsolozsma. Este 8-kor «Stabat».

Nagyszüőtörökön: 8-kor nagymise, utána az oltárok megfosztása. A templom ezután d. u. 5 óráig zárva marad a szentsír készítése miatt.

Délután 1/46-kor gyászsolozsma; este 8-kor «Stabat».

Nagypénteken: 9-kor szertartások. Délután 1/46-kor dr. Vass József mond szent beszédet, utána gyászsolozsma; este 8-kor «Stabat».

Nagyszombaton: 9-kor szertartások. Este 6-kor feltámadás.

KIMUTATÁS.

1912. november havában befolyt tagdíjak.

Berner Irma, 1 k., Berner Emmi 1 k., Berner József 1 k., Knapp Endréné 2 k., Koncz Istvánné 2 k., Knapp Konstancia 2 k., Lincz Rezső 4 k., Lincz Rezsőné 4 k., özv. Matteitesz Jánosné 40 k., Tóth Jánosné 10 k., özv. Simay Jánosné 4 k., Király Julia 8 k., özv. Pachmanny 20 k., Nagy Vezslényi Mária 2 k., özv. Horvát Veronika 2 k., özv. Korsensky Antalné 4 k., Szongod Gyuláné 6 k., Láncz Nándorné 10 k., Lengyel Lászlóné 8 k., Spularics Vilmosné 5 k., Varga Teréz 4 k., Pataki Ferenc 2 k., Cserna Anna 10 k., Fehér Lidi 1 k., Jekelfalussy Rózsi 4 k., Spitz Teréz 2 k., Kapotics Anna 2 k., özv. Balló Károlyné 3 k., özv. Timár Péterné 2 k., Sembery Miklósné 10 k., Pecha Anna 2 k., Bányay Miklósné 5 k., Seefelder Lajosné 1 k., Dergel Éva 2 k., Kumor Károly 4 k., Árkossy Károlyné 2 k., Szabados Mari 24 f., Köhl Anna 50 f., Kothen Terézia 24 f., Ottinger Irén 1 k., Ottinger Ilonka 1 k., Ottinger Nándorné 1 k., Vermes Mihályné 1 k., Szöllősy Ilona 2 k., Fórián Albert 2 k., Fejes Lina 1 k., Komjáthy Ilona 1 k., Papp Lászlóné 1 k. (Folytatjuk.)

Női kézimunkákhoz szükséges hímzőanyagok nagy választékban legolcsóbb árban kaphatók. — Képes árjegyzék bérmentve. — Intézeti és iskolai szállítók.

BERGER ÉS FEISZINGER
Budapest, IV., Korona-utca 4. szám. ☉

Oltáregyesületi érmek

aluminiumból, újezüstből vagy valódi ezüsből többféle kivitelben kaphatók Kalocsán a Rózsafüzérekészítő Háziipari Vállalatnál. Csinos és tartós szentolvasók. Érmek, kereszték, szentképek, skapulárek, skapuláre-érmek és egyéb kegytárgyak. Első szentáldozási képek. Imakönyvek és hitbuzgalmi művek. Lurdi víz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Cím:

RÓZSAFÜZÉRIPAR, KALOCSA.